

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського
Факультет фізичної культури та спорту

Кафедра спорту

Методичні рекомендації щодо написання курсових робіт
з навчальних дисциплін:

Теорія та методика викладання обраного виду спорту.

на 2020 - 2021 навчальний рік

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Код та найменування спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Освітня програма Фізична культура і спорт

Миколаїв – 2020

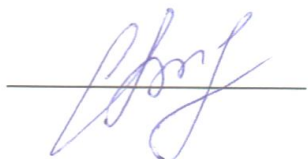
Методичні рекомендації щодо написання курсових робіт з навчальної дисципліни: «Теорія та методика викладання обраного виду спорту» спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Укладач: Славітяк О.С. кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Методичні вказівки затверджені на засіданні кафедри спорту.

Протокол № 2 від "06" жовтня 2020 р.

Завідувач кафедри

Славітяк О.С..

ЗМІСТ

ВСТУП.	4
1. Основні вимоги до курсових робіт	6
1.1 Загальні вимоги	6
1.2 Правила оформлення	6
1.3 Нумерація	7
1.4 Посилання	7
1.5 Вимоги до змісту роботи	8
2. Захист та критерії оцінювання курсових робіт	12
3. Методика написання курсових робіт	13
Додаток А Зразок оформлення титульного аркуша роботи	17
Додаток Б Зразок оформлення змісту роботи	18
Додаток В Оформлення списку літератури	19
Додаток Г Критерії оцінювання курсової роботи	20
4. Тематика курсових робіт з предмету Теорія та методика викладання обраного виду спорту.	24

ВСТУП

Навчання у ВНЗ включає різні форми роботи: слухання лекцій, робота на практичних, семінарських, лабораторних заняттях, підготовка доповідей і рефератів, виконання курсових і дипломних робіт. Написання наукових робіт посідає одне із важливих місць у підготовці конкурентоспроможних фахівців. Курсова робота є складовою навчального плану спеціальності 017 Фізична культура і спорт передбачено виконання курсових робіт з дисципліни «Теорія та методика викладання обраного виду спорту».

Під час написання курсової роботи виявляється загальна мовознавча підготовка студента, його творча ініціатива, вміння самостійно систематизувати, аналізувати, узагальнювати мовні факти. Студент вчиться здійснювати критичний аналіз літератури, її конспектування, цитування, збирання і класифікування власного фактичного матеріалу та його аналізу в аспектах, передбачених планом. У процесі написання курсової роботи студент повинен оволодіти навичками наукового пошуку, відбором матеріалу, який необхідний для розкриття теми роботи, його використання, узагальнення та аналізу. Наукова новизна не є обов'язковою для курсової роботи, проте елементи самостійного дослідження піднімають її рівень.

Остаточно оформлена робота здається на перевірку за два тижні до закінчення семестру. Науковий керівник пише рецензію на курсове дослідження. Захист курсової роботи відбувається під час екзаменаційної сесії, приймається комісією у складі 2-3-х осіб. Студент стисло (протягом 5 хвилин) викладає завдання, яке перед ним стояло, пояснює його реалізацію в процесі роботи. Особливо важливо з'ясувати, що нового вніс автор у вивчення теми, які джерела і літературу використав, до яких висновків дійшов.

Тематика наукової роботи визначається кафедрою та відповідає навчальним програмам.

Курсова робота – самостійне навчально-наукове дослідження студента з певного курсу або з окремих розділів, спрямоване на вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту.

Метою наукової роботи є поглиблене вивчення знань, отриманих під час навчання, їх закріплення та узагальнення. Курсова робота дає можливість виявити рівень спеціальної та наукової підготовки студента, його здатність застосовувати отримані знання у процесі науково-дослідної роботи. У результаті виконання курсової роботи формуються первинні навички та вміння проведення наукових досліджень. При цьому зміст курсової роботи повинен висвітлювати проблеми фізичного виховання різних груп населення.

Курсові роботи за змістом можуть бути:

- теоретичного характеру, виконані на основі аналітичного збору літературних даних;
- емпіричного характеру, виконані на основі аналізу передового досвіду роботи спеціалістів фізичної культури й спорту, власного досвіду студента, документів планування, обліку і звітності, які відображають навчально-тренувальний та виховний процеси;
- експериментальні, виконані на основі власних досліджень;
- конструктивного характеру – виготовлення приборів, наочних посібників, тренажерів, макетів з описанням їх ефективності в експерименті.

Студенти, які виявили здібності до науково-дослідної роботи та навчалися на “відмінно” і “добре”, можуть бути рекомендовані до навчання в магістратурі, аспірантурі.

1. Основні вимоги до курсових робіт

Загальні вимоги:

1. Назва роботи повинна бути, по можливості, короткою, відповідати змісту роботи, вказувати на мету дослідження і його завершеність.

2. Під час написання роботи студент повинен обов'язково посилатися на документи, авторські наукові або публіцистичні праці і опубліковані чи не

опубліковані джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати (цитовання, цифровий матеріал тощо).

3. У роботі необхідно стисло, логічно і аргументовано викладати зміст і результати дослідження, уникати загальних слів, тавтологій.

4. Загальний обсяг курсової роботи – 25-30 сторінок. До загальної кількості сторінок не входять додатки, список використаної літератури, таблиці та рисунки, які за обсягом займають сторінку, хоча їх також нумерують.

Правила оформлення

Курсова робота друкується машинописним способом, за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу стандартного (формату А-4 (210 x 297 мм) комп'ютерного тексту без переносів;

- поля: ліве – 3,0 см, праве – 1,5 см, зверху та знизу – 2,0 см;
- абзац: – 1,25 см;
- шрифт: Times New Roman, розмір шрифту 14.
- міжрядковий інтервал – 1,5, до тридцяти рядків на сторінці;
- мова – українська.

Робота виконується державною мовою й охайно оформлюється. Аркуші обов'язково переплітаються або брошуруються в папці.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи, назви розділів пишуться великим літерами без лапок. Заголовки підрозділів пишуться з маленької літери з абзацу. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, параграфів, пунктів, таблиць подають арабськими цифрами без знака №. Нумерація сторінок починається з третьої сторінки. Титульну сторінку та зміст враховують, але не нумерують. Номери ставляться посередині верхнього поля аркуша арабськими цифрами. Слово сторінка не пишеться, біля цифр ніяких позначок не ставлять.

Підрозділи (параграфи) нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: "2.3." (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу. Ілюстрації (фотографії, схеми, графіки, карта і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці або в додатках. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею.

Посилання

Посилання в тексті оформлюються квадратними дужками згідно з нумерацією списку використаної літератури, наприклад: [1, с. 35], де перший знак – порядковий номер за списком, другий – номер цитованої сторінки, наприклад:

За словами Е.Сепіра, «мова не існує поза культурою, тобто поза соціально успадкованою сукупністю практичних навичок і ідей, що характеризують наш спосіб життя» [2, с. 185].

У результаті стали хрестоматійними твердження про те, що до дієприслівника безпосередньо чи опосередковано присднують підрядні частини різного значення [9, с. 115–125]. На всі таблиці, ілюстрації тощо, які містяться в додатках, також повинні бути відповідні посилання в тексті роботи, наприклад:

Контроль при цьому виконує такі функції (рис. 2.5).

Порівняльна характеристика представлена в табл.2.6.

Види інтерактивних методів (див. додаток А, табл. 2)

Вимоги до змісту роботи

Титульний аркуш роботи містить найменування міністерства, якому підпорядкований навчальний заклад (Міністерство освіти і науки України); назву вищого навчального закладу (Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського); назву кафедри, де виконана робота (кафедра спорту); курс, групу, факультет, прізвище, ім'я, по батькові автора;

науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника, місто і рік виконання роботи (див. додаток А).

Зміст подається на початку роботи. Він має містити всі складові частини роботи: вступ, найменування та номери початкових сторінок усіх розділів (глав), підпунктів (параграфів) (якщо останні є), висновки, список використаних джерел та літератури, додатки (див. додаток Б). Розділи (глави) змісту, як правило, відображають певний період розвитку досліджуваного явища, підрозділи та підпункти – етапи (складові частини) цього періоду або певні компоненти досліджуваного явища в певний період.

Вступ – це початкова змістова частина роботи. Обсяг не повинен перевищувати 10% дослідження. У вступі зазначають *актуальність теми*, зміст основних термінів, огляд літератури, історію питання, *предмет та об'єкт дослідження, мету, завдання, методи та прийоми, теоретичне та практичне значення роботи, указують структуру роботи*.

Актуальність – це суть проблеми, яка виникає тоді, коли попередні дослідники не змогли пояснити щойно виявлені факти.

Зміст основних термінів – тлумачення ключових термінів за допомогою посилань на конкретні словники чи наукові праці.

Ступінь вивчення теми – огляд літератури, критичний її аналіз, виділення суттєвого, оцінювання того, що привернуло увагу дослідників, але не стало об'єктом їхнього аналізу.

Предмет дослідження – це явище, обране для вивчення, яке зумовлює проблемну ситуацію.

Об'єкт дослідження – це матеріал, який безпосередньо аналізують, систематизують, опрацьовують у роботі і на основі опису якого роблять відповідні висновки.

Мета – це запланований кінцевий результат, якого прагне досягти дослідник у процесі виконання дослідження.

Завдання – це проміжний результат, якого планує досягти дослідник на конкретних етапах виконання роботи. Кожному із завдань може відповідати певна змістова частина – розділ, параграф.

Методи дослідження – це основні шляхи, прийоми розв’язання проблеми.

Теоретичне та практичне значення роботи – спроба осмислити, систематизувати певні явища, дослідити закономірності і тенденції їх функціонування, можливості використати здобуті результати в практичній діяльності.

Джерельна база – це носії фактичного матеріалу, який послужив базою для дослідження.

Обов’язковим компонентом вступу є критичний огляд літератури з обраної теми, в якому дається аналіз наукових праць попередників, визначаються основні напрями й проблематика у вивченні теми. Критичний огляд можна продовжити в основній частині. Необхідно дбати, щоб опис не був суто описовим, студент повинен вміти вступати в дискусії з іншими дослідниками, виробивши свою власну концепцію.

Наприкінці вступу бажано вказати структуру роботи, тобто перелік її основних змістових частин.

Основна частина роботи складається з розділів (підрозділів, пунктів, підпунктів, якщо потрібно). Кожний розділ починається з нової сторінки і має заголовок.

У розділах викладається зміст теми, результати досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розкриття теми чи розробку проблеми.

У кінці кожного розділу формулюють висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки роботи від другорядних подробиць. Для підтвердження висловлених думок у тексті основної частини широко використовують цитати, посилання на праці науковців. Велика кількість

посилань на праці інших дослідників – позитивна риса наукової роботи, хоча їх обсяг не повинен перевищувати 30% загального обсягу текстової частини. Використані цитати можна оформити так: *Науковець Філатов стверджує: «», Як зауважує науковець Філатов: «», Науковець Філатов зауважує, що...*

При цитуванні слід дотримуватись таких правил:

1. Цитату не скорочувати, а подавати повністю.
2. Цитату беруть у лапки і відповідно нумерують згідно з правилами бібліографічного опису друкованих праць.
3. Повторно цитуючи цитату можна подати – Там само – С. 25. Скорочення у цитатах позначають за допомогою трьох крапок.

В основному тексті курсової роботи обов'язково повинні бути посилання на опрацьовані літературні джерела. Цитати можуть бути двох видів: прямі (дослівний виклад уривка оригінального тексту, який береться в лапки) і непрямі (переказ думок автора своїми словами, який в лапки не береться). У кожному випадку після цитати у квадратних дужках слід вказати, звідки її взято: [2, с. 45], де 2 – номер книги у списку літератури, а 45 – номер сторінки у цій книзі, з якої було переписано цитату.

Наприклад:

Герман Літц вбачав мету виховання в тому, щоб «зробити з довіреної нам молоді людей здорових та сильних тілом і душею, з урівноваженим самостійним характером, ясним, точним і бистрим мисленням, теплим почуттям, енергійною й мужньою волею і з ґрунтовною практичною і художньою підготовкою до життя» [2, с. 234]. Натомість Роберт Зейдель, визначаючи мету виховання, не наводить конкретних рис особистості, а робить акцент на гармонійному поєднанні природних обдарувань і нахилів людини [1, с. 281].

Висновки – це завершальна частина курсової роботи, в якій узагальнено викладають результати наукового дослідження – 10% від загального обсягу роботи. У висновках коротко оцінюють стан вивчення питання (проблеми), підбивають підсумки дослідження (які нумеруються,

або виділяються абзацами), висловлюють рекомендації щодо подальшої розробки теми чи впровадження результатів дослідження в практику. Найважливіша вимога до висновків – їх стислість і ґрунтовність, у них не варто повторювати зміст вступу, основних частин. У висновках не повинно бути цитат і посилань на праці науковців, бо це ж узагальнення.

Висновки мають містити основні узагальнення теоретичної та практичної складових курсової роботи та *відповідати меті та завданням дослідження*, визначеним у вступі (показати, чи досягнуто мету, які завдання виконано, які ні і чому).

Список використаних джерел та літератури. Бібліографічний апарат роботи повинен бути виконаний згідно з останніми вимогами Держстандарту (приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел та літератури подано у додатку В).

Список використаних джерел та літератури повинен складатися не менше ніж з 15 джерел, повинен бути складений у алфавітному порядку відповідно до загальних вимог (зразок додається).

Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках. Додатки можуть містити:

- анкети, за якими проводилося письмове опитування;
- перелік питань, за якими проводилися бесіда чи інтерв'ю;
- учнівські роботи;
- плани-конспекти уроків чи сценарії виховних заходів відповідно до теми дослідження;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- ілюстрації, малюнки, фотографії тощо.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований у верхньому рядку сторінки. Над заголовком посередині рядка друкується слово «Додаток_» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г,Є,І,Й,О,Ч,Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т. ін.

2. Захист та критерії оцінювання курсових робіт.

При оцінці змісту виступу студента беруться до уваги переконливість його тверджень, логічність викладу, мовлення, ґрунтовність відповідей на запитання присутніх і зауваження наукового керівника.

За результатами захисту курсової роботи виставляється оцінка, яка заноситься до екзаменаційної відомості та залікової книжки (див. додаток Г).

Оцінка “відмінно” виставляється за умови:

- відповідності змісту роботи темі дослідження;
- правильного оформлення наукового апарату дослідження;
- глибокого аналізу наукової літератури та авторських висновків;
- якісно підготовлених практичних розробок; - успішного виконання дослідницьких завдань;
- дотримання всіх вимог щодо технічного й естетичного оформлення роботи орфографічному стандарту;
- вдалої презентації роботи при захисті.

Оцінка “добре” виставляється при наявності незначних недоліків у виконанні теоретичних і практичних завдань роботи та її оформленні .

Оцінка “задовільно” виставляється при наявності суттєвих недоліків у виконанні теоретичних і практичних частин роботи, окремих недоліків у її оформленні.

Оцінка “незадовільно” виставляється при повній невідповідності вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту роботи. Захищена курсова робота зберігається на кафедрі протягом одного року.

3. Методика написання курсових робіт. Передусім слід ознайомитися з тематикою курсових робіт, запропонованою кафедрою, і обрати тему майбутньої роботи. Студент може запропонувати тему, не включену в цю тематику. Після затвердження теми й наукового керівника, студент

консультується з керівником з питань написання роботи і приступає до її підготовки.

Перш за все необхідно скласти попередній план майбутньої роботи. З цією метою слід провести бібліографічний пошук, виявити опубліковані праці, які стосуються обраної теми. Починати бібліографічний пошук раціонально з бібліотечних каталогів. Для тематичного пошуку використовуються систематичні каталоги, в яких опис книг розміщується у відповідності з їхнім змістом за галузями знань.

В алфавітному каталозі, який має кожна бібліотека, легко виявляються праці наукових колективів і авторів, відомих своїм внеском у розробку теми, а також видання їм присвячені.

Після попереднього знайомства з літературою складають план роботи, тобто перелік найважливіших питань, які будуть розкриватися автором. Складання плану є важливим моментом, оскільки вдало складений план значною мірою полегшує дослідження і написання роботи.

Підготовлений студентом план обговорюється з науковим керівником, уточнюється і є для студента ніби компасом, який не дозволяє йому заплутатись у матеріалі, «потонути» в ньому. В подальшому план може удосконалюватись, оскільки в ході написання роботи виникають певні корективи, пов'язані з розширенням чи скороченням матеріалу, з приведенням його до оптимальних пропорцій, уточненням формулювань тощо.

Після цього приступають до опрацювання літератури, збору і оформлення матеріалу. Працюючи над літературою слід особливо уважно відбирати ті розділи, параграфи, сторінки, які безпосередньо стосуються обраної теми. Важливо їх глибоко опрацювати, зробити відповідні виписки з них. Робити виписки можна різними способами: виписки в зошиті, виписки на картках або окремих листах (з одного боку). Кожна виписка повинна супроводжуватись ясними і точними відомостями про джерело, з якого вона взята, якщо це книга – про автора, її заголовок, рік і місце видання, сторінки.

Якщо виписується матеріал із журнальної або газетної статті, необхідно вказати номер і рік видання журналу, сторінку, а для газети – дату. Зверху картки слід коротко вказати, про що йде мова в цьому тексті. Виписані цитати слід брати в лапки, щоб відрізнити їх від власного викладення прочитаного тексту. Якщо в книгах зустрічається компактний матеріал, який значною мірою може бути використаний у роботі, тоді, по можливості, роблять ксерокопії окремих сторінок. На ксерокопії зазначаються відомості про автора, заголовок книги, при необхідності – розділу. Виписки на картках або окремих листах (з одного боку) відкривають широкі можливості сортування, класифікації, розміщення зібраного матеріалу.

Таким чином, сукупність ксерокопій, виписок на картках або окремих листках з конкретної теми дає дослідникові первинний, чорновий варіант задуманої роботи. Далі потрібно тільки приступити до літературного оформлення цього розрізненого матеріалу, зробити плавні переходи між окремими його частинами. При літературному оформленні праці одночасно використовуються як ксерокопії, виписки, так і текст книг з закладками. Щоб писати таким способом, потрібно попередньо добре оволодіти літературою і джерелами, постійно пам'ятати їх загальний зміст.

Окрім виписок та ксерокопій дуже корисними є вирізки із газет, які слід зберігати в теках, розподіляючи за відповідними тематичними розділами. На кожній вирізці вказувати назву газети, її дату і сторінку.

Збір і оформлення матеріалу з обраної теми – це є не механічний, а творчий процес, в ході якого уже відбувається початковий етап створення праці, її контури все ясніше вимальовуються в уяві автора. Наступним етапом роботи над обраною темою є літературне оформлення дослідження (написання тексту роботи). На етапі написання роботи слід чітко розподіляти намічений її обсяг по окремих підрозділах робочого плану. Розподіл обсягу праці по підрозділах значною мірою залежить від самої теми, її значення, вивченості і наявності відповідних матеріалів. При написанні роботи автор повинен давати системний виклад теми, пропорційно розкривати її

компоненти. Зібраний матеріал, навіть згрупований по окремих питаннях, підрозділах необхідно викласти в одному стилі, послідовно, переконливо. До того ж потрібно звернути увагу на науковість стилю викладення матеріалу. Часто молоді дослідники, використовуючи науково-популярну літературу, запозичують популярний стиль викладення матеріалу.

Слід мати на увазі, що курсова робота є різновидом наукової праці, відповідно й стиль викладення має бути науковим, а не популярним. Розкриття теми повинно бути чітким, послідовним, цілеспрямованим. Слід остерігатися введення у виклад матеріалу дрібниць і навіть значних фактів, якщо вони не стосуються теми, хоча й можуть бути вельми цікавими. Дослідження має бути самостійним і завершеним. Завершальним етапом роботи є підбиття підсумків дослідження, формулювання висновків, узагальнення і пояснення фактичного матеріалу, винесення рекомендацій.

Виконану роботу (чорновий варіант) подають науковому керівнику. Потім її доопрацьовують, враховуючи зауваження і побажання. Після доопрацювання текст передруковують і подають на кафедру науковому керівнику.

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркуша роботи

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського
Факультет фізичної культури та спорту

Кафедра спорту

Курсова робота з дисципліни
Теорія та методика викладання обраного виду спорту
на тему: «Методика фізичної підготовки юних борців»

Студента 4 курсу 433 групи
денної форми навчання
спеціальності 017 Фізична культура і спорт
Іванченка О.А.

Керівник: доцент Славітяк О.С.

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS ____

Члени комісії: _____

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського
Факультет фізичної культури та спорту

Кафедра спорту

Курсова робота з предмету
Теорія та методика викладання обраного виду спорту
на тему:
Методика підготовки юних борців

Студента 2 курсу 223 с/к групи
денної форми навчання
спеціальності 017 Фізична культура і спорт
Іванченка О.А.

Керівник: доцент Славітяк О.С.

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS ____

Члени комісії: _____

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Миколаїв – 2019

Додаток Б
Зразок оформлення змісту роботи

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ I. Вікові особливості розвитку дітей 11-14 років.....	5
1.1 Особливості тілобудови дітей 11-14 років.	7
1.2 Основні закономірності фізичного розвитку.....	9
1.3 Особливості кістково-м'язової системи дітей.....	11
1.4 Особливості органів дихання та серцево-судинної системи.....	13
Розділ II. Завдання та засоби фізичної підготовки юних борців. .	17
2.1 Завдання фізичної підготовки.....	17
2.2 Засоби фізичної підготовки.....	18
2.3 Методи фізичної підготовки.	21
Розділ III. Фізична підготовка юних борців в групах ДЮСШ. . .	24
3.1 Організація навчально-тренувальних занять з боротьби в групах ДЮСШ	24
3.2 Місце фізичної підготовки в тренуванні юних борців.	28
3.3 Контроль динаміки та рівня фізичної підготовленості юних борців	32
Висновки.....	35
Список використаної літератури.....	36

ДОДАТОК В

Оформлення списку літератури

Джерела, що використані для написання наукових робіт, слід розміщувати у списку літератури в алфавітному порядку прізвищ авторів (якщо авторів декілька, то прізвищ перших), а також заголовків праць. До списку літератури включаються всі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Неприпустимим є переклад російських видань українською мовою. Література іноземними мовами наводиться в кінці списку використаної літератури. Відомості про джерела, що включені до списку, подаються згідно з вимогами державного стандарту до бібліографічного опису наукової літератури.

Зразок оформлення списку використаних джерел та літератури (Бюлетень ВАК України, № 5, 2009).

Книги:

Один автор

1. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Д. Г Коренівський. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с.

Два автори

1. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.В.Суберляк, П.І.Баштанник. — Львів: Растр-7, 2007. — 375 с.

Три автори

1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Р. Л Акофф, Д.Магидсон, Г.Эддисон, пер. с англ. Ф.П.Тарасенко. — Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.

Чотири автори

1. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. Для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О.В.Гвоздєв, Ф.Ю.Ялпачик, Ю.П.Рогач, М.М.Сердюк. — К.: Вища освіта, 2006. — 478 с.

П'ять і більше авторів

1. Психологія менеджмента / [Власов П.К., Липницький А.В., Луцихина И.М. и др.] ; под ред. Г.С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с.

2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т.В.Бондар, О.Г.Карпенко, Д.М.Дикова-Фаворська та Ін.]. — К.: Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с.

Без автора

1. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб. наук. праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. — Чернівці: Рута, 2007. — 310 с.

Багатотомний документ

1. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л.М.Яременко та ін.]. — К.: Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського, 2007. — (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2: Додатки — 2007. — 573 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11 — 13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с.

Словники

1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Хапімон, 2006. — 175 с.

2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ, термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З.І.Тимошенко, О.І.Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.

3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с. 4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М.Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с. Законодавчі та нормативні документи 1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К.: Парлам. вид-во, 2006. — 207 с.

Дисертації

1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.

Автореферати дисертацій

1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування" / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20 с.

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж.Л.Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15 — 18, 35 — 38.

Електронні ресурси

1. Богомольний Б.Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97- 2000.— Назва з контейнера.

2. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003“) [Електронний ресурс] / Л.Й.Костенко, А.О.Чекмарьов, А.Г.Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник. — 2003. — № 4. — С 43. — Режим доступу до журн. : <http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm>.

ДОДАТОК Г

Критерії оцінювання курсової роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для курсового проекту (роботи), практики	
A	90 - 100	відмінно	відмінне виконання роботи і відповідь на запитання без помилок
B	80 - 89	дуже добре	виконання роботи з незначними помилками (до 5%)
C	65 - 79	добре	робота виконана на хорошому рівні, відповідь на запитання з кількома незначними помилками (до 10%)
D	55 - 64	задовільно	робота виконана на достатньому рівні, але з певною кількістю помилок, які не заважають достатньо повному висвітленню питання, відповіді (до 25%)
E	50 - 54	достатньо	виконання роботи задовольняє мінімальні критерії для позитивної оцінки (до 40%)
FX	35 - 49	незадовільно з можливістю повторного складання	необхідно додатково допрацювати роботу для отримання позитивної оцінки
F	1 - 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	необхідно ґрунтовна подальша робота для отримання позитивної оцінки

4. Тематика курсових робіт відповідно до напрямів підготовки студентів.

4.1 Тематика курсових робіт з предмету «Теорія та методика викладання обраного виду спорту (боротьба)»

1. Історія появи і розвитку спортивних видів боротьби.
2. Класифікація, систематика, термінологія спортивної боротьби.
3. Основи техніки спортивної боротьби.
4. Гігієна і профілактика травматизму на заняттях і змаганнях із спортивної боротьби.
5. Технічна підготовка у спортивних видах боротьби.
6. Тактика спортивної боротьби.
7. Тактична підготовка у спортивній боротьбі.
8. Фізичні якості борців.
9. Фізична підготовка борців.
10. Технічна підготовка у спортивних видах боротьби.
11. Побудова і зміст річного плану підготовки борців.
12. Поточне і оперативне планування у спортивній боротьбі.
13. Контроль і облік спортивного вдосконалення у спортивній боротьбі.
14. Побудова і зміст багаторічного плану спортивної підготовки борців.
15. Організація і проведення навчально-тренувальних зборів борців.
16. Психічна підготовка борців.
17. Мета, задачі і зміст тренування у спортивній боротьбі.
18. Організаційно-методичні особливості підготовки борців у навчально-спортивних закладах.
19. Робота громадських і державних організацій по керівництву і розвитку спортивних видів боротьби.
20. Правила змагань із спортивних видів боротьби та їх еволюція.
21. Планування спортивного вдосконалення борців високої класифікації.
22. Підготовка тренерсько-викладацьких кадрів із спортивних видів боротьби.
23. Організація і проведення спортивних змагань з боротьби.

4.2. Тематика курсових робіт з предмету «Теорія та методика викладання обраного виду спорту (легка атлетика)»

1. Обґрунтування техніки та методика навчання бігу на короткі дистанції.
2. Обґрунтування техніки бігу з низького старту та особливості методики навчання.
3. Технічна підготовка бігунів на короткі дистанції.
4. Методика підготовки юних бігунів на короткі дистанції.

5. Методика розвитку швидко-силових якостей у бігунів на короткі дистанції в річному циклі підготовки.
6. Обґрунтування техніки стрибків у довжину. Методика навчання.
7. Обґрунтування техніки стрибків у висоту. Методика навчання.
8. Обґрунтування техніки метання спису. Методика навчання.
9. Методика розвитку бігової витривалості.
10. Легка атлетика у дитячих спортивно-оздоровчих таборах.
11. Особливості методики розвитку швидкості у дітей шкільного віку засобами легкої атлетики.
12. Особливості методики розвитку стрибучості у дітей шкільного віку засобами легкої атлетики.
13. Особливості методики розвитку сили у дітей шкільного віку засобами легкої атлетики.
14. Використання тренажерів для оволодіння технікою легкоатлетичних видів.
15. Обґрунтування техніки, методика навчання і тренування спринтерів молодших розрядів.
16. Обґрунтування техніки, методика навчання і тренування бар'єристів молодших розрядів.
17. Обґрунтування техніки, методика навчання і тренування стрибунів у висоту молодших розрядів.
18. Обґрунтування техніки, методика навчання і тренування стрибунів у довжину та потрійним молодших розрядів.
19. Обґрунтування техніки, методика навчання і тренування метальників диску молодших розрядів.
20. Обґрунтування техніки, методика навчання і тренування метальників спису молодших розрядів.
21. Обґрунтування техніки, методика навчання і тренування в штовханні ядра спортсменів молодших розрядів.
22. Застосування ігор та ігрових естафет в тренуваннях легкоатлетів-початківців.
23. Організація секційної роботи з легкої атлетики на базі загальноосвітньої школи.

4.3 Тематика курсових робіт з предмету «Теорія та методика викладання обраного виду спорту (туризм)»

1. Туризм як вид спорту.
2. Фізична підготовка у спортивному туризмі.
3. Техніка подолання дистанцій пішогодного туризму.
4. Підготовка та проведення змагань зі спортивного туризму.
5. Техніка безпеки під час тренувань та змагань зі спортивного туризму.
6. Історія розвитку спортивного туризму на Миколаївщині 1945-2018.

7. Організація, підготовка та проведення туристичного походу вихідного дня I категорії складності.
8. Організація, підготовка та проведення 6-8 добового туристичного походу.
9. Організація медичної допомоги під час тренувань, змагань та туристичних походів.
10. Техніка подолання перешкод у спортивному туризмі та методика навчання.
11. Топографічна підготовка туриста.
12. Спортивне орієнтування як вид спорту.
13. Організація, підготовка та проведення туристичних походів.
14. Техніка і тактика пішохідних походів та їх особливості.
15. Топографічна підготовка туриста.
16. Організація та проведення водного туристичного походу.
17. Туристичне багатоборство: організація, правила змагань.

4.4. Тематика курсових робіт з предмету «Теорія та методика викладання обраного виду спорту (веслувальний спорт)»

1. Історія веслувального спорту на Україні та СНГ.
2. Історія виникнення та розвиток веслування на байдарках і каное на Миколаївщини.
3. Методика розвитку спеціальної витривалості у веслувальників 14 – 16 років, на етапі підготовки до змагань.
4. Контроль та управління спеціальною підготовкою у веслувальному спорті.
5. Відбір для занять з академічного веслування.
6. Узагальнення досвіду підготовки веслувальників вищого класу до міжнародних змагань тренерами міста Миколаєва.
7. Планування навчально-тренувального навантаження у 4 річному циклі підготовки веслувальників на байдарках та каное 15-19 років.
8. Спеціальні вправи та тренажерні пристрої веслувальників на байдарках і каное.
9. Тренування юних академістів в підготовчому періоді.
10. Методика розвитку спеціальної витривалості веслувальників – академістів 16-18 років.
11. Планування тренувальних навантажень веслувальників – байдарочників на змагальному етапі підготовки.
12. Особливості занять веслувальним спортом з жінками.
13. Розвиток сили, силової витривалості веслувальників на байдарках та каное.
14. Зміст та характеристики вправ суміжних видів спорту, які застосовуються в підготовці веслувальників.
15. Психологічна підготовка у веслувальному спорті.

16. Аналіз структури спортивної підготовки веслувальників – байдарочників та розвиток її компонентів.
17. Методи та засоби спеціальної підготовки в змагальному мікроциклі веслувальників.
18. Планування тренувальних навантажень юних яхтсменів у річному циклі.
19. Спортсмени – веслувальники України на чемпіонатах Світу, Олімпійських Іграх.
20. Особистість тренера у підготовці спортсмена-веслувальника вищого класу.
21. Актуальні аспекти та проблеми відбору дітей для занять веслуванням на байдарках, каное, академічного веслування.
22. Планування навантаження у чотирирічному циклі веслувальників на байдарках та каное.
23. Історія розвитку веслувального спорту на Миколаївщині.
24. Контроль і управління розвитком спеціальної витривалості у веслуванні.
25. Сучасні аспекти відбору для занять вітрильним спортом.
26. Використання сучасних інноваційних технологій у підготовці веслувальників

4.5 Тематика курсових робіт з предмету «Теорія та методика викладання обраного виду спорту (плавання)»

1. Основи побудови спортивного тренування плавця.
2. Методика навчання плавання.
3. Аналіз розвитку плавання на Україні з 1992 р. по теперішній час.
4. Розвиток техніки плавання кролем на спині.
5. Розвиток техніки плавання кролем на груді.
6. Розвиток техніки плавання брасом.
7. Розвиток техніки плавання батерфляєм.
8. Методика початкового навчання плаванню.
9. Системи, методика, технологія навчання спортивним способам плавання.
10. Методика навчання спортивним способам плавання.
11. Методика навчання плаванню у школі.
12. Методика навчання плаванню людей похилого віку.
13. Спортивний відбір у плаванні.
14. Особливості спортивного тренування з плавання.
15. Стан розвитку плавання в Україні на сучасному етапі.
16. Оздоровче значення плавання.
17. Методичні прийоми, що використовуються при навчанні плаванню.
18. Методика початкового навчання плаванню.
19. Стан плавальної підготовки в школі.
20. Ігровий метод у навчанні і тренуванні з плавання.

21. Еволюція розвитку техніки плавання брасом.
22. Методика навчання способу плавання кролем на грудях.
23. Методика спортивного тренування в плаванні.
24. Методика розвитку фізичних здібностей плавця.
25. Методика навчання плаванню в дошкільному віці.
26. Взаємозв'язок розвитку морфофункціональних показників у плавців різної кваліфікації.
27. Виявлення надійних і інформативних біологічних, психологічних і педагогічних критеріїв спортивного відбору в плаванні.
28. Техніка плавання способом кроль на спині.
29. Аналіз техніки плавання кролем на грудях.
30. Технічна і тактична підготовка плавця.
31. Історія розвитку плавання в Миколаївській області.
32. Методика розвитку гнучкості і рухливості в суглобах у плавців.
33. Історія розвитку плавання на факультеті фізичної культури та спорту Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського.

4.6. Тематика курсових робіт з предмету «Теорія та методика викладання обраного виду спорту (футбол)»

1. Зародження і розвиток футболу в світі.
2. Зародження і розвиток футболу на території Миколаївщини в кінці ХІХ ст. – першій половині ХХ ст.
3. Спортивна орієнтація і відбір дітей та підлітків для занять з футболу.
4. Організація учбово-тренувального процесу з футболу дівчат 13-14 років.
5. Аналіз техніки та методики навчання ударам по м'ячу у футболі.
6. Аналіз техніки та методики технічної підготовки юних футболістів.
7. Аналіз системи гри у нападі у футболі. Методика навчання.
8. Аналіз системи гри у захисті у футболі. Методика навчання.
9. Аналіз ефективності ударів у футболі. Методика навчання.
10. Особливості фізичного розвитку швидко-силових здібностей і м'язові здібності підлітків і юнаків в секційній роботі з футболу.
11. Тактика гри у футболі.
12. Тактика світового футболу.
13. Тактичні дії футболістів у нападі.
14. Тактико-технічні дії гравців у захисті.
15. Загальні основи та зміст тренування футболістів.
16. Рухливі ігри та підвідні вправи, як один із засобів підготовки юних футболістів.
17. Рухливі ігри, підготовка та підвідні вправи, як один із засобів підготовки юних футболістів.
18. Форми і зміст занять з футболу в школі.
19. Особливості методики навчання і тренування дівчат шкільного віку з футболу.

20. Особливості методики навчання і тренування хлопців шкільного віку з футболу.
21. Методика навчання техніки прийомів гри у футбол.
22. Методика навчання елементам техніки гри з м'ячем у футбол.
23. Сучасна тактика футболу.
24. Початкове навчання футболістів тактики гри.
25. Спеціальні вправи для оволодіння індивідуальними, груповими і командними тактичними діями у захисті.
26. Спеціальні вправи для оволодіння індивідуальними, груповими і командними тактичними діями у нападі.
27. Спеціальні вправи для вдосконалення тактичних дій захисту у футболі.
28. Зміст та аналіз уроків у навчально-тренувальній роботі в ДЮСШ з футболу у підготовчому, змагальному перехідному періоді.
29. Групові тактичні дії футболістів у нападі.
30. Групові тактичні дії футболістів у захисті.
31. Динаміка фізичної підготовки спортсменів, які спеціалізуються у футболі. Методика навчання.
32. Аналіз техніки і методика навчання гри воротаря.
33. Техніка гри воротаря у футболі.
34. Ефективності використання захисних дій воротаря у футболі. Методика навчання.
35. Послідовність навчання індивідуальним і груповим діям у нападі і захисті у футболі.
36. Використання додаткового інвентарю та обладнання на заняттях з футболу.
37. Розвиток швидкості у футболістів.
38. Методика розвитку швидкості у футболістів.
39. Розвиток спритності у футболістів.
40. Фізична та психологічна підготовка футболістів.
41. Тактико-технічні дії футболістів.
42. Обманні рухи футболістів різної кваліфікації.
43. Техніка гри польового гравця у футболі.
44. Методика розвитку спритності у сучасному футболі.
45. Методика розвитку фізичних якостей у футболістів.
46. Аналіз об'єму виконання технічних дій футболістами різної кваліфікації.